

ВІДЧИСЛІВНИКОВІ АДВЕРБІАТИВИ В УКРАЇНСЬКИХ ДІАЛЕКТАХ

Адвербіальна діалектна система приваблює дослідників з огляду на специфіку частиномовного статусу прислівника як класу незмінюваних слів, поповнення якого й досі продовжується в говірках. Тому не випадково в україністиці відомо немало праць, присвячених проблемам функціонування прислівників в українських діалектах. Зокрема, варто зазначити, що на матеріалі українських говорів виконано два дисертаційні дослідження, у яких репрезентовано відзайменникові адвербіативи західнополіського говору північноукраїнського наріччя (Ю. Громик)¹ та прислівники закарпатського говору південно-західного наріччя (О. Брошняк (Пискач)).² Водночас зауважимо, що аналіз прислівників з інших територіальних утворень, переважно діалектів південно-західного наріччя, представлено в низці статей В. Німчука,³ Т. Довгої,⁴ О. Захарків,⁵ М. Леонової,⁶ П. Лизанця,⁷ І. Ощипко,⁸

¹ Громик Ю. В. Прислівники відзайменникового походження у західнополіських говірках української мови : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Юрій Васильович Громик. – К., 1999. – 18 с.

² Брошняк (Пискач) О. Д. Прислівники в українських говорах Закарпаття : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Ольга Дмитрівна Брошняк (Пискач) – Ужгород, 1996. – 23 с.

³ Німчук В. В. Словотвір прислівників іменникового (без прийменників) походження в закарпатських говірках / В. В. Німчук // Праці XII Республіканської діалектологічної наради. – К. : Наук. думка, 1971. – С. 263–273; Німчук В. В. Словотвір прислівників відприкметникового походження в закарпатських говірках / В. В. Німчук // Територіальні діалекти і власні назви. – К. : Наук. думка, 1965. – С. 69–79 та ін.

⁴ Довга Т. М. Лексика на позначення понять, пов'язаних із частинами доби, у говорах українських Карпат / Т. М. Довга // Лексика української мови в її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами. – Ужгород, 1982. – С. 188–189.

⁵ Захарків О. П. Семантична структура прислівників часу в бойківських говірках / О. П. Захарків // Українська лексика в історичному та ареальному аспектах. – К.: Наук. думка, 1991. – С. 127–136.

⁶ Леонова М. В. Прислівники в буковинських говірках / М. В. Леонова // Питання історії і діалектології східнослов'янських мов. – Кн. 2. – Львів, 1961. – С. 92–102.

⁷ Лизанець П. М. Із словотвору говірок Затисся Виноградівського району (прислівник) // Доповіді та повідомлення УжДУ. – Серія історико-філологічна. – № 1. – Ужгород, 1957. – С. 83–95.

І. Пагірі,⁹ Т. Розумик¹⁰ та ін. Поліські прислівники частково проаналізувала Н. Прилипка.¹¹

Відсутність системного дослідження діалектної адвербіальної системи, зокрема аналізу вторинних відчислівникових утворень-адвербіативів як частини класу прислівників, зумовлює актуальність нашої розвідки, мета якої – проаналізувати відчислівникові прислівникові утворення, зафіксовані в українських діалектах.

Джерелами дослідження слугували лексикографічні, лінгвогеографічні та текстографічні праці, а також власні матеріали.

Варто зазначити, що історію становлення української прислівникової системи від найдавніших періодів розвитку мови докладно проаналізував В. Німчук,¹² який, як і інші мовознавці,¹³ виділяє відзайменникові, відприкметникові, відіменникові та відчислівникові прислівники. Простежуючи історію становлення відчислівникових адвербіативів, учений зазначає, що найдавніші утворення сягають праслов'янської мови, у якій адвербіалізувалися насамперед форми порядкових числівників. У давньоукраїнський і староукраїнський періоди явище адвербіалізації теж було досить поширеним, що сприяло поповненню класу тогочасних прислівників, значна частина яких

⁸ Ощипко І. Й. Семантико-словотвірна структура прислівників у південно-західних говорах / І. Й. Ощипко // Структура і розвиток українських говорів на сучасному етапі : XV Республіканська діалектологічна нарада : Тези доповідей і повідомлень. – Житомир, 1983. – С. 161–163.

⁹ Пагіря І. Д. Із словотвору прислівника в говірках південно-західної Мукачівщини / І. Д. Пагіря // Доповіді та повідомлення Ужгородського державного університету. – Серія філологічна. – № 2. – Ужгород, 1958. – С. 87–88.

¹⁰ Розумик Т. М. Лексико-семантичні особливості прислівників місця в говорах українських Карпат / Т. М. Розумик // Проблема дослідження діалектної лексики і фразеології української мови : Тези доповідей. – Ужгород, 1978. – С. 185–186; Розумик Т. М. Прислівникова лексика в українських говорах району Карпат / Т. М. Розумик // Ужгород : Вид-во УжДУ, 1982. – С. 127–135.

¹¹ Прилипка Н. Архаїчні структури прислівників у поліських говорах / Н. Прилипка // Полісся : Мова, культура, історія. – К.: Наук. думка, 1996. – С. 83–87.

¹² Німчук В. В. Прислівник // Історія української мови. Морфологія / Ред. кол. В. В. Німчук, А. П. Грищенко та ін. – К.: Наук. думка, 1978. – С. 342–412.

¹³ Вихованець Іван, Городенська Катерина. Теоретична морфологія української мови / За ред. Івана Вихованця. – К.: «Пульсари», 2004 – С. 298–320.

збережена й досі як в українській літературній мові, так і в діалектах, зазнавши низки змін.¹⁴

Зазначимо, що мовознавці, спираючись на значний фактичний матеріал, констатують, що відчислівникові прислівники, порівняно з іншими адвербіативами, є найменш численною групою в українській мові. Підтвердженням цього є відсутність у лінгвогеографічних виданнях, які репрезентують український діалектний обшир, даних про відчислівникові адвербіативи. Водночас Т. Назарова, аналізуючи особливості творення прислівників місця та часу в українській мові, зазначала, що від числівників походить лише невеличка кількість прислівників часу, оскільки саме значення числівника як частини мови не сприяє відтворенню просторових і часових понять.¹⁵

Крім того, Г. Мукан, досліджуючи морфологічну будову та способи творення прислівників, зауважує, що прислівників числівникового походження небагато і склад їх не поповнюється. Слова *натроє*, *надвоє* – адвербіалізовані прийменникові форми знахідного відмінка збірних числівників, *удвох*, *утрьох* – місцевого, заодно, *вперше* – знахідного, *спершу* – родового відмінка кількісних чи порядкових числівників. Дуже давнього походження безпрефіксні прислівники *двічі*, *тричі* зі специфічним прислівниковим суфіксом *-чі*.¹⁶

К. Городенська, розглядаючи різні типи адвербіалізації, зауважує, що відчислівниковий тип адвербіальної деривації є непродуктивним. Він об'єднує невелику кількість прислівників. Їхнє ядро становлять ті, що постали з форм знахідного відмінка збірних числівників і прийменників **в** (**у**), **на** (*вдвоє*, *надвоє*) та форми місцевого відмінка таких числівників і прийменника **в** (**у**)

¹⁴ Німчук В. В. Прислівник // Історія української мови. Морфологія / Ред. кол. В. В. Німчук, А. П. Грищенко та ін. – К. : Наук. думка, 1978. – С. 342–412.

¹⁵ Назарова Т. В. Про особливості творення прислівників місця і часу в українській мові / Т. В. Назарова // Українська мова і література в школі. – 1958. – № 5. – С. 11–12.

¹⁶ Мукан Г. М. Морфологічна будова і способи творення прислівників / Г. М. Мукан // Українська мова і література в школі. – 1986. – № 10. – С. 33–37.

(*удвох, утрьох*). До відчислівникових належать прислівники *двічі, тричі*, утворені від відповідних числівників суфіксом *-чі*.¹⁷

Оскільки сучасні мовознавці трактують традиційні порядкові числівники як порядкові прикметники, називаючи їх вторинними утвореннями, відчислівниковими прикметниками, то серед відприкметникових (традиційно – відчислівникових, витворених на базі порядкових числівників) морфологізованих прислівників виділяють окрему групу, яка утворилася зі сполук прийменників і різних форм субстантивованих прикметників (порядкових числівників).¹⁸

Простеживши функціонування відчислівникових прислівників в українських діалектах, підтримуємо наведені вище думки вчених про те, що цей клас адвербіативів є зовсім нечисленним. У говірковому мовленні зафіксовані різні структурні форми відчислівникових прислівників, здебільшого пізніші утворення. Крім того, у текстграфічних працях спостерігаємо різні типи адвербіалізації, які дає змогу простежити діалектний текст, що не завжди видно з лексикографічної репрезентації.

Зокрема, найбільш уживаними в говірковому мовленні є прислівники, утворені від порядкових числівників у різних відмінкових і родових, переважно нечленних, формах здебільшого з прийменниками (безприйменникові утворення відзначені лише спорадично як у давнішій формі (*первий*), так і пізнішій (*перший*): *пéрве* ‘спершу’ (Аркушин, 2, 35); *пéрши* ‘недавно’ (Негрич, с. 132), *пéрше* ‘тільки що, зовсім недавно’ (Сабадош, с. 228)). Серед прийменників, які перетворилися на префікси, найуживанішим є з- та його варіанти **с-**, **із-**: *спéрше* ‘спочатку’ (СБГ, с. 511), *сперва́* ‘спершу, спочатку’ (СПГ, с. 201), *засну'ваў sne"p'ва* (УСГ, с. 417), *сперву́, спершу́* ‘спочатку’

¹⁷ Вихованець Іван, Городенська Катерина. Теоретична морфологія української мови / За ред. Івана Вихованця. – К. : «Пульсари», 2004 – С. 298–320.

¹⁸ Вихованець Іван, Городенська Катерина. Теоретична морфологія української мови / За ред. Івана Вихованця. – К. : «Пульсари», 2004 – С. 128.

(Сабадош, с. 338), *испервѹ* ‘т. с.’ (Сабадош, с. 134), *ізпѣрва* ‘спочатку’ (Чабаненко, 2, с. 127); спорадично відзначені інші префікси: *напѣрво* ‘спочатку’ (Сагаровський, с. 259), *допѣрва* ‘щойно, тільки що’ (ГГ, с. 61) чи форми суперлатива: *найпѣрше* ‘насамперед’ (Турчин, с. 188). Крім того, порядкові числівники стали основою для утворення складних прислівників *насампѣри* ‘насамперед’ (Аркушин, 1, с. 339), *пѣршыраз* ‘вперше’ (Турчин, с. 232), а також ендемічних утворень (*напѣрвасті* ‘спершу, спочатку’ (СПГ, с. 151; СССП, с. 49) і прислівникових сполук-юкстапозитів: .. *де пѣрво-напѣрво сніг ростое* (Машеве, I. с. 183). Із порядковим числівником *перший* пов’язані діалектні утворення *тепѣрво*, *тепѣриво*, *теперо* ‘тепер, тільки-но’ (СБГ, с. 543), *топіро ни мона* (Аркушин-1, с. 525), *до'п-іру* ‘тільки що’ (ГІУ, с. 251), які сягають ще праслов’янської доби (*to pьrvo* «тільки що, тепер»)).¹⁹

Значна кількість діалектних відчислівникових адвербіативів утворена від різних відмінково-родових форм числівника *один* і його фонетичних варіантів переважно з найрізноманітнішими префіксами, серед яких найуживанішим є **в-** (**у-**): *водно́* ‘завжди, постійно’ (ГГ, с. 40; Піпаш, с. 29; Лесюк, с. 93), *водно́* ‘завжди, весь час’ (СБГ, с. 63), *водно́* ‘т. с.’ (Лесюк, с. 122), часто вживаними є форми *уводно́* ‘завжди, постійно, весь час’ (Лесюк, с. 92), *уводно́*, *увонно́* ‘раз у раз’ (ГГ, с. 138), *уводно* ‘завжди, постійно, безперервно’ (Піпаш, с. 199), *уводно́* ‘весь час, завжди, постійно’ (СБГ, с. 559), *уводно́*, *вводно́* ‘завжди, весь час’ (Лесюк, с. 122), *уодно́* ‘одним шаром’ (Сабадош, с. 380), *уєдно́* ‘разом’ (Сабадош, с. 373), рідше відзначено безприйменникові утворення *одно́* ‘безперервно, постійно’ (Піпаш, с. 123), *одно́* ‘однаково’ (Сабадош, с. 213), адвербіативи з прийменником **по-**: *поодно́* ‘поодинці’ (Сабадош, с. 257), **за-**: *заєдно́* ‘заодно’ (Шило, с. 120). Зрідка фіксуємо суфіксальні утворення: *єдна́ко* ‘одинаково, рівно з іншими за розміром, обсягом, кількістю’ (Турчин, с. 94), *єдна́ко* ‘однаково’ (СБГ, с. 107), *їдна́ко* ‘однаково’ (СБГ, с. 177). Зауважимо, що

¹⁹ Німчук В. В. Прислівник // Історія української мови. Морфологія / Ред. кол. В. В. Німчук, А. П. Грищенко та ін. – К. : Наук. думка, 1978. – С. 342–412.

числівник *один* у різних фонетичних виявах став базою для утворення низки композитів і прислівникових сполук, зрідка юстапозитів: *однóстань* ‘нероздільно, нероз’єднано’ (Сабадош, с. 213), *воднóстай* ‘водносталя, разом’ (Сагаровський, с. 59), *єднóстай* ‘одностайно’ (Турчин, с. 94), *вод’ноч’ас і ш’ч’єдриї* (УСГ, с. 422), *в одін гайтáш* ‘гуртом’, ‘одночасно’ (Негрич, с. 31), *в одін слід* ‘спосіб пересування звірів, коли вони йдуть один за одним’ (Аркушин, 1, с. 69), *все єднó* ‘все одно’ (Аркушин, 1, 77), *одін мент* ‘миттєво’ (ГГ, с. 138), *однó в однó* ‘раз у раз’ (ГГ, с. 138), *остáвсе поштí шо одін-сам* (Машеве, I, с. 77) тощо.

Часто функціонують в українських діалектах похідні від числівника *два* (*ми ос’тали^ес’* з *‘мамоїу уд’вох* (УСГ, с. 21), *їдвох ‘м-іс’ат* (ГІУ, с. 242)), здебільшого з різними суфіксами, виникнення яких потребує окремого наукового дослідження (*двэйки, двічи* ‘двічі’ (СССП, с. 26)), а також утворення з давнім суфіксом *-шди (-жди)*, походження якого досліджував В. Німчук і який сягає, очевидно, ще праслов’янської доби²⁰ (*двájди* ‘двічі’ (Чабаненко, I, с. 261; Сагаровський, с. 81)), *двычі* ‘двічі’ (Сабадош, с. 61), *на́двычі* ‘на два рази’ (Сабадош, с. 183); водночас числівник *два* входить до складу прислівників-юстапозитів *раз-два́* ‘швидко’ (Шило, с. 223), *раздвá* ‘швидко, поспішаючи щось робити’ (СБГ, с. 448).

Фіксуємо зрідка прислівники з давнім чуфіксом *-чі*, в основі яких лежить числівник *три*: *дóтричі* ‘до трьох разів’ (Сабадош, с. 75), *на́тричі* ‘на три рази’ (Сабадош, с. 198), а також інші адвербіативи: *с’тали ми жит’ ут’р’ох* (УСГ, с. 21).

Спорадично відзначено утворення від числівників *оба, обі*, здебільшого композити: *обáполи* ‘навкруги, в усі боки’ (Сагаровський, с. 279), *обоєнтні* ‘байдуже’ (Турчин, с. 205), *вбіруч* ‘обіруч’ (Негрич, с. 33).

Українські діалекти демонструють низку утворень від збірних числівників:

²⁰ Німчук В. В. Прислівник // Історія української мови. Морфологія / Ред. кол. В. В. Німчук, А. П. Грищенко та ін. – К. : Наук. думка, 1978. – С. 348.

1) **двоє**: *задвоє* ‘удвічі’ (Чабаненко, 2, с. 24); *удвоє* ‘удвічі’ (Сабадош, с. 67), *удвоє* ‘удвоє, у два рази, навіпл’ (Піпаш, с. 200), *узавдоє* ‘удвічі’ (Піпаш, с. 200); *понадвоє* ‘пополам’ (Сабадош, с. 256);

2) **трос, четверо**: *утрос* ‘утричі’ (Сабадош, с. 391), *утрос* ‘утричі, утроє, у три згини’ (Піпаш, с. 204), *понатрос* ‘на три частини, натрос’ (Сабадош, с. 256), *пупрійну* ‘потрійно, втрос’ (Шило, с. 222); *учетверо* ‘у чотири рази, учетверо’ (Сабадош, с. 394), *поначетверо* ‘на чотири частини, начетверо’ (Сабадош, с. 256), *вчетверосталь* ‘склавши нитку вчетверо’ (Аркушин, 1, 82). Водночас у лексикографічних працях фіксуємо унікальні, очевидно, архаїчні, деривати, пов’язані з числівником *три*: *трэйки* ‘тричі (СПГ, с. 216), *трэйка* ‘т. с.’ (СССП, с. 64).

В українських діалектах функціонує значна кількість адвербіативів, утворених від неозначено-кількісних числівників *мало, багато, кілька*: *мало* 1) ‘у невеликій кількості’; 2) ‘нечасто, рідко’ (Сабадош, с. 167), *богато* ‘багато’ (Негрич, с. 26), *войували багато* (УСГ, с. 413), *много* ‘багато’ (Сабадош, с. 174). Лексикографічні видання репрезентують низку префіксальних утворень, у яких водночас спостерігаємо зміну наголосу, що часто призводить і до зміни семантики: *помало* ‘малуvато, замало’, *помало* ‘поволі’ (Негрич, 140), *замало* ‘трохи менше, ніж звичайно або потрібно’ (Сабадош, с. 102), *змного* ‘трохи більше, ніж звичайно або потрібно’ (Сабадош, с. 103), *накулько* ‘наскільки’ (Сабадош, с. 188), *намало* ‘невеличкими частинами’ (Сабадош, 189), *намало* ‘ненадовго’ (Сабадош, 189), *намного* ‘надто багато’ (Сабадош, с. 190), *намного* ‘набагато, значно’ (Сабадош, с. 190), *помного* ‘більше, ніж треба, можна, забагато’ (Сабадош, с. 255); зрідка відзначено суфіксальні утворення зі зменшено-пестливими суфіксами: *маленько* ‘трішечки’ (Сабадош, с. 167), *маленько* ‘небагато, трошки’ (Піпаш, с. 98), *багац’ко* ‘багато’ (ГІУ, с. 247), форми компаратива та суперлатива, які позначені виразними діалектними словотвірними особливостями: *майпобірше, щонайбірше* ‘якнайбільше’ (ГГ, с. 118), *майбільше* ‘більше’, *майбільше* ‘найбільше; щонайбільше; якнайбільше’

(Піпаш, с. 97), *маймно́го* ‘більше’, *ма́ймного* ‘найбільше, більше над усе’ (Піпаш, с. 98).

Адвербіативи від інших числових назв в українських діалектах, як засвідчило опрацювання лексикографічних, текстографічних і лінгвогеографічних праць, – явище доволі рідке: *ўне'т'і* ‘уп’ятьох’ (ГБ, с. 268), *десятыра́з* ‘не раз, дуже часто’ (Турчин, с. 80), *стокро́т* ‘стократ’ (Турчин, с. 304), *пуд нульо́вку* ‘повністю обстригти волосся на голові (для чого використовували машинку з номером)’ (Аркушин, 2, с. 102).

Отже, діалектні відчислівникові адвербіативи, представлені в словниках і збірниках текстів, демонструють виразні фонетичні особливості, відзначаються низкою словотвірних варіантів, мають відмінності в семантичному наповненні. Ця група прислівників є нечисленною, але функціонування їх створює загальну картину діалекту, дає підстави зробити висновок про те, що далеко не всі числівники є продуктивними для утворення адвербіативів. Ми лише принагідно звернули увагу на функціонування досліджуваних мовних одиниць у текстах, оскільки це питання потребує докладнішого висвітлення, що неможливе з огляду на обсяг статті, оскільки в діалектному тексті слова різних частин мови, зокрема й числівників, зазнають адвербіалізації, що призводить до поповнення складу прислівникової системи загалом, а це буде предметом дослідження в наступних наукових студіях, у яких варто також розглянути особливості діалектного словотворення прислівників.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ ДЖЕРЕЛ

- Аркушин Аркушин Г. Л. Словник західнополіських говірок : у 2 т. / Г. Л. Аркушин. – Луцьк : Вежа, 2000. – Т. 1–2.
- Аркушин-1 Аркушин Григорій. Голоси з Волинського Полісся (Тексти) / Григорій Аркушин. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 542 с. + 2 електрон. опт. диски (DVD).

- ГБ Бідношия Ю. І., Дика Л. В. Говірки Бориспільщини : Сучасні діалектні тексти та пам'ятки мови / Ю. І. Бідношия, Л. В. Дика. – Київ : Інститут української мови НАНУ, 2008. – 480 с. : іл.
- ГГ Гуцульські говірки. Короткий словник / Відп. ред. Я. Закревська. – Львів, 1997. – 232 с.
- ГІУ Говірки історичної Уманщини і суміжних земель : монографія / [Г. Г. Березовська, І. І. Кривошея, Т. М. Тищенко]; за ред. Т. М. Тищенко. – Умань : РВЦ «Софія», 2008. – 259 с.
- Лесюк Лесюк Микола. Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району) / Микола Лесюк. – Івано-Франківськ : Видавництво «Нова Зоря», 2008. – 328 с.
- Машеве Говірка села Машеве Чорнобильського району. – Ч. І. Тексти / Уклад. Бідношия Ю. І., Дика Л. В. – К.: Довіра, 2003. – 456 с.
- Негрич Негрич Микола. Скарби гуцульського говору: Березові / Микола Негрич. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008. – 224 с. (Серія «Діалектологічна скриня»).
- Піпаш Піпаш Ю. О., Галас Б. К. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області) / Ю. О. Піпаш, Б. К. Галас. – Ужгород, 2005. – 266 с.
- Сабадош Сабадош Іван. Словник закарпатської говірки села Сокирниця Хустського району / Іван Сабадош. – Ужгород : Ліра, 2008. – 400 с.
- Сагаровський Сагаровський А. А. Матеріали до діалектного словника Центральної Слобожанщини (Харківщини). – Вип. 1. А – Об'ясняється / А. А. Сагаровський. – ОВВ НМЦ ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 296 с.
- СБГ Словник буковинських говірок / За заг. ред. Н. В. Гуйванюк. – Чернівці : Рута, 2005. – 688 с.
- СПГ Лисенко П. С. Словник поліських говорів / П. С. Лисенко. – К. : Наук. думка, 1974. – 260 с.

- СССП Лисенко П. С. Словник середнього і східного Полісся / П. С. Лисенко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1961. – 72 с.
- Турчин Турчин Євгенія. Словник села Тилич на Лемківщині / Є. Д. Турчин. – Львів : Українська академія друкарства, 2011. – 384 с.
- УСГ Українські східнослобожанські говірки: сучасні діалектні тексти : навч. посібник. / упоряд. К. Д. Глуховцева, В. В. Лєнова, І. О. Ніколаєнко; за ред. К. Д. Глуховцевої. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. – 424 с.
- Чабаненко Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпрянщини / В. А. Чабаненко. – Т. 1–4. – Запоріжжя, 1992.
- Шило Шило Гаврило. Наддністрянський регіональний словник / Гаврило Шило. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008 (Серія «Діалектологічна скриня»). – 288 с.

Галина Гримашевич. Відчислівникові адвербіативи в українських діалектах.

У статті за матеріалами лексикографічних, лінгвогеографічних та текстологічних видань проаналізовано відчислівникові адвербіативи, зафіксовані в українських діалектах; визначено особливості їхнього словотворення, функціонування та семантики.

Ключові слова: прислівники, адвербіативи, відчислівникові утворення, діалект, говірка.

Halyna Hrymashevych. Vidchyslivnykovi adverbiatyvy in Ukrainian dialects.

The article lexicographical materials, linhvoheohrafichnyh and tekstohrafichnyh publications analyzed vidchyslivnykovi adverbiatyvy recorded in Ukrainian dialects; peculiarities of their derivation, operation and semantics.

Key words: adverbs, adverbiatyvy, vidchyslivnykovi education, dialect, dialect.

Галина Гримашевич. Адвербиативы от имен числительных в украинских диалектах.

В статье по материалам лексикографических, лингвогеографических и текстографических изданий проанализированы адвербиативы от имен числительных, зафиксированные в украинских диалектах, определены особенности их словообразования, функционирования и семантики.

Ключевые слова: наречия, адвербиативы, отчислительные образования, диалект, говор.

Halina Hrymaszewicz. Adverbiatywy odliczebnikowe dialektów ukraińskich. Artykuł materiałów leksykograficznych, lingwohograficznych i tekstohagicznych publikacje analizowane odliczebnikowe adwerbiatywów rejestrowanych w dialektach ukraińskich; osobliwości ich podstaw, pracy i semantyki.

Słowa kluczowe: przysłowki, adwerbiatywy, odliczebnikowe i edukacja, dialekt.